

Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου 2021

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Η

Προς τον κ. Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Θέμα: «Φαινόμενα απειλούμενης ελευθεροτυπίας στην χώρα μας».

Με βάση το άρθρο 14 του Συντάγματος «Καθένας μπορεί να εκφράζει και να διαδίδει προφορικά, γραπτά και δια του τύπου τους στοχασμούς του τηρώντας τους νόμους του Κράτους. Ο τύπος είναι ελεύθερος. Η λογοκρισία και κάθε άλλο προληπτικό μέτρο απαγορεύονται.» Παρόλα αυτά, το τελευταίο διάστημα ερχόμαστε αντιμέτωποι με νέες, δυσμενείς εξελίξεις, γύρω από την ελευθερία του τύπου στην Ελλάδα, τόσο του ηλεκτρονικού όσο και του έντυπου.

Η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη ψήφισε πριν λίγες ημέρες την τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα, στην οποία περιλαμβάνεται και η διάταξη του άρθρου 191 ΠΚ, οριακής συνταγματικότητας και με την οποία επιχειρείται η φίμωση των αντιπολιτευτικών, κριτικών και μαχητικών δημοσιογραφικών φωνών. Συγκεκριμένα, διευρύνθηκε το αδίκημα της διασποράς ψευδών ειδήσεων, απειλώντας, στην πράξη την ελευθερία της έκφρασης. Ποινικοποιήθηκε η προσωπική άποψη και η έκφρασή της στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ή στο Διαδίκτυο, ενώ σαφώς και δεν αποτελεί είδηση αλλά προσωπική κρίση.

Το σοβαρό αυτό ζήτημα επισήμαναν πριν τη ψήφιση του εν λόγω νόμου έξι οργανώσεις του Media Freedom Rapid Response (MFRR), αλλά και όλες οι αναγνωρισμένες Ενώσεις Συντακτών της χώρας, οι οποίες ζητούσαν, με τη σύσσωμη υποστήριξη της αντιπολίτευσης την απόσυρση της εν λόγω διάταξης. Με την εν λόγω διάταξη όχι απλά δεν δίνεται λύση στο σοβαρό

πρόβλημα της διακίνησης ψευδών ειδήσεων, αλλά, αντιθέτως, δημιουργείται ένα καθεστώς που δίνει την ευχέρεια στις αρχές να αποφασίζουν τι είναι αλήθεια και τι ψέμα, βασισμένες σε υποκειμενικές ερμηνείες.

Οι εξελίξεις αυτές σε επίπεδο νομοθέτησης, ήρθαν να προστεθούν σε μια σειρά από σοβαρά περιστατικά που μαρτυρούν την προσπάθεια δημιουργίας ενός καθεστώτος χειραγώγησης της ενημέρωσης.

Ξεκινώντας από την διοχέτευση εκ μέρους της Κυβέρνησης δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ στα ΜΜΕ, με τη λεγόμενη “Λίστα Πέτσα”, χρησιμοποιώντας προσχηματικά την πανδημία και ενισχύοντας προκλητικά όσα στηρίζουν την κυβερνητική πολιτική. Συνεχίζοντας με τα δημόσια μέσα ενημέρωσης που υπάγονται απευθείας στο Πρωθυπουργικό Γραφείο, διοικούνται και ελέγχονται με πρόσωπα του στενού περιβάλλοντος του Πρωθυπουργού, με την καταγραφή πλείστων όσων περιστατικών λογοκρισίας, προς στήριξη της κυβερνητικής γραμμής.

Πρόσφατα, επίσης, γίναμε μάρτυρες μίας ξεκάθαρης επίθεσης συνολικά στην ελευθερία του Τύπου όπου χρησιμοποιήθηκαν οι διατάξεις περί προσωπικών δεδομένων σε μία δημόσια και ανοιχτή δίκη, σε μία προσπάθεια εξόφθαλμης προσπάθειας φίμωσης προσώπων και οργανισμών που καλύπτουν δημοσιογραφικά θέματα δημοσίου ενδιαφέροντος. Πρόκειται, κατά τα φαινόμενα, για μια ακόμα από τις κακόφημες «Στρατηγικές νομικές αγωγές ενάντια στη συμμετοχή του κοινού» (SLAPPs), που ασκούνται από ανθρώπους της οικονομικής και πολιτικής εξουσίας, στοχοποιώντας δημοσιογράφους και πολίτες, και επιδιώκοντας να στείλουν το μήνυμα ότι υπάρχει «τίμημα» για την ανεξάρτητη δημοσιογραφία και την ανοικτή πολιτική έκφραση.

Εν προκειμένω, έγινε γνωστό ότι στέλεχος της μεταλλευτικής εταιρείας “Ελληνικός Χρυσός”, καταδικασμένο τελεσίδικα από την ελληνική Δικαιοσύνη για ρύπανση του νερού της Χαλκιδικής, κατέθεσε αγωγή με διεκδικήσεις ύψους 100.000 ευρώ κατά της δημοσιογράφου Σταυρούλας Πουλημένη και του ενημερωτικού συνεταιριστικού ιστότοπου “Alterthess” για “παράνομη επεξεργασία προσωπικών του δεδομένων, σχετιζομένων με ποινικές

καταδίκες”. Ενώ, το ρεπορτάζ που δημοσίευσε η προαναφερόμενη δημοσιογράφος αφορούσε στοιχεία που εκτέθηκαν δημοσίως στην ακροαματική διαδικασία που κατέληξε στην ενοχή του, και σε καμία περίπτωση πληροφορίες που ανήκουν στη σφαίρα των προστατευόμενων αρχείων και προσωπικών δεδομένων.

Επειδή η ελευθεροτυπία, η ελεύθερη δημοσιογραφία, η άσκηση κριτικής και ελέγχου των δημοσίων προσώπων και πραγμάτων προστατεύονται από το Ελληνικό Σύνταγμα και τα διεθνή νομοθετικά κείμενα και δεν περιστέλλονται.

Επειδή ο περιορισμός και πολύ περισσότερο η ποινικοποίηση του ελεύθερου λόγου επιτρέπονται μόνο κατ’ εξαίρεση και υπό πολύ αυστηρές προϋποθέσεις.

Επειδή καμία αγωγή και καμία αντισυνταγματική διάταξη δεν μπορούν να κάμψουν την επιθυμία και το δικαίωμα των πολιτών, στην αφιltrάριστη από συμφέροντα, χωρίς παρεμβάσεις ενημέρωση.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Πώς σκοπεύει να προστατεύσει όσους δημοσιογράφους και πολίτες έρχονται αντιμέτωποι με τις κακόφημες «Στρατηγικές νομικές αγωγές ενάντια στη συμμετοχή του κοινού» (SLAPPs), που ασκούνται από ανθρώπους της οικονομικής και πολιτικής εξουσίας;
2. Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει για την προστασία των επαγγελματιών της ενημέρωσης και της ανεξάρτητης, χωρίς παρεμβάσεις δημοσιογραφίας καθώς και για την ελεύθερη πολιτική έκφραση στο διαδίκτυο;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Νοτοπούλου Κατερίνα

Αγαθοπούλου Ειρήνη

Αναγνωστοπούλου Σία

Αυγέρη Θεοδώρα

Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βαρεμένος Γιώργος

Γιαννούλης Χρήστος

Γκιόλας Γιάννης

Δρίτσας Θεόδωρος

Ελευθεριάδου Σουλτάνα

Ζαχαριάδης Κώστας

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Θραψανιώτης Μανόλης

Κασιμάτη Νίνα

Κάτσης Μάριος

Καφαντάρη Χαρά

Κόκκαλης Βασίλης

Λάππας Σπύρος

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Μπουρνούς Ιωάννης

Μωραΐτης Αθανάσιος

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Παπαηλιού Γεώργιος

Παππάς Νικόλαος

Πέρκα Θεοπίστη

Σκούφα Ελισσάβετ

Συρμαλένιος Νικόλαος

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Φάμελλος Σωκράτης

Φίλης Νικόλαος

Χαρίτου Δημήτριος

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος